

MİLLİ MÜCADELE ve MUSTAFA KEMAL PAŞA

Nejla BİRKOÇ*

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun içinde bulunduğu ittifak bloğu savaşı kaybetmiş ve Osmanlı Devleti de yenik sayılmıştır. Savaştan sonra Osmanlı Devleti, şartları çok ağır olan, ülkeyi işgale açık bir hale getiren Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun antlaşmayı imzaladığı sırada, Suriye'de Yıldırım Orduları Komutanı olan Mustafa Kemal Paşa bu antlaşmayla Osmanlı Devleti'nin düşmana kayıtsız şartsız teslim olduğunu ve bu antlaşma ile vatanın her yerinin işgale açık bir hale getirildiğini; dolayısıyla itilaf devletlerinin yapacağı işgalleri meşrulaştırdığını anlamıştır. Mustafa Kemal Paşa vatanın içinde bulunduğu vahim durumdan bir an önce kurtulması için İstanbul'a gelir gelmez çalışmalarına başlamıştır. Hatta Mustafa Kemal'in, vatanın kurtuluşuna ve milletin bağımsızlığının gerçekleşeceğine dair inancını; İstanbul'a geldiği ilk gün, boğaza demirlenmiş düşman gemilerini gördüğünde, tarihe altın harflerle yazılacak olan "Geldikleri gibi giderler!" sözünden anlayabiliriz.

Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'dan birçok kişiyle görüşmüş ve fikir alışverişi yapmış, fakat istediği sonuca ulaşamamıştır. Kurtuluşun İstanbul'dan hareketle gerçekleşmeyeceğini anlayınca Anadolu'ya geçip orada milletle beraber Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı başlatmayı planladığı sırada İstanbul Hükümeti'nin kendisini Samsun ve Trabzon yörelerindeki karışıklıkları önlemek için 9. Ordu Müfettişi olarak ataması ve geniş yetkiler vermesi Mustafa Kemal için büyük bir fırsat doğurmuştur. Zaman bize gösterecektir ki bu fırsat Milli Mücadele'nin başarıya ulaşmasında ve düşmanların yurttan atılmasında tarihi bir dönüm noktası olacaktır. Mustafa Kemal Paşa, kendisiyle birlikte görev yapacak kurmaylarıyla beraber 19 Mayıs 1919'da Bandırma vapuru ile Samsun'a ayak basar. Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıktığı tarih, Türk ulusunun birleşmesinin ve vatanın kurtuluşu için verilecek mücadelenin başlangıcı olarak tarihe geçmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu, Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzaladıktan sonra itilaf devletleri bu antlaşmaya dayanarak ülkeyi her taraftan işgale başlamış, bunun yanında ülkede yaşayan Rum, Ermeni gibi çeşitli azınlık grupları itilaf devletlerinden aldıkları destek ve yardımlarla ülkenin çeşitli yerlerinde ayrı birer devlet kurmak için ayaklanmalar çıkarmaya, halka zulmetmeye ve bölgesel Kuvay-i Milliye Birlikleri'ni yıpratmaya başlamışlardır.

---

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Birinci Sınıf Öğrencisi

Uzun yıllardır savaşılan İmparatorluk sonunda vatani savunamayacak hale gelmiştir. Halk ise yokluk, sefalet ve yılların verdiği yorgunluğa rağmen umudunu kaybetmeden; yaşadığı bölgelerde, işgallere ve istilalara karşı Kuvay-i Milliye Birlikleri oluşturmuşlardır. Kuvay-i Milliye birlikleri sadece kendi bölgelerini korumaya ve kurtarmaya yönelik olduğundan dolayı, vatanın bir bütün olarak işgallerden kurtulması ve bağımsızlığın kazanılması için yeterli değildir.

Mustafa Kemal Paşa, Samsun'a çıktıktan sonra sırasıyla; Havza'ya ardından da Amasya'ya geçerek kongrelere katılmış ve buralarda "Vatanın bütünlüğünün ve milletin bağımsızlığının tehlikede olduğunu; kurtuluşun milli birlik sağlanarak, milletin azmi ve kararıyla olacağını" bildirmiştir. Mustafa Kemal Paşa daha sonra Erzurum'a geçerek buradaki kongreye katılmış ve kongre başkanı seçilmiştir. Kısa bir süre sonra ülkenin her bölgesinden delegeler çağırarak ulusal bir kongre niteliği taşıyan Sivas Kongresi'nin toplanmasını sağlamıştır. Sivas Kongresi'nde alınan kararla dağıntık olan Kuvay-i Milliye Birlikleri birleştirilerek Rumeli ve Anadolu Müdaafa-i Hukuk Cemiyeti kurulmuştur. Mustafa Kemal Paşa, Anadolu ve Rumeli Müdaafa-i Hukuk Cemiyeti'ni kurduktan sonra Misak-ı Milli kararlarını gerçekleştirmek için çalışmalarına başlamıştır. 16 Mart 1920 İstanbul'un işgal edilmesinin ardından Ankara'ya geçerek 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açtı ve düzenli orduyu kurdu. Bu gelişmelerden sonra Mustafa Kemal ve arkadaşları kazandıkları askeri ve diplomasi alanındaki başarılarla bu gün özgürce üzerinde yaşadığımız Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurdu.

KAYNAKÇA

<http://www.formalev.org/soru-lar-ve-cevap-lar/511222-ata-turk-ve-milli-mucadele-ile-ilgili-yazi.html>, 20.04.2014.

<http://www.formalev.org/soru-lar-ve-cevap-lar/511222-ata-turk-ve-milli-mucadele-ile-ilgili-yazi.html>, 20.04.2014.

Kili Suna ,Türk Devrim Tarihi, Tekin Yayınevi, , İstanbul, 1981.